

РЕШЕНИЕ

№ 9123

гр. София, 06.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 54 състав, в
публично заседание на 09.02.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Георги Бозуков

при участието на секретаря Десислава В Симеонова, като разгледа дело номер **11975** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 84, ал.3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ), във връзка с чл. 145 и следващите от АПК.

С Решение на ВАС

Образувано е по жалба на Д. К. Мам, гражданин на С. ЛНЧ: [ЕГН], [дата на раждане] срещу решение № 1850 от 24.02.2025г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т.4, във връзка с чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ е отхвърлена молбата му за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

С жалбата се прави искане съдът да отмени решението като незаконосъобразно, постановено при съществени процесуални нарушения, както и в противоречие с материалния закон.

Твърди, че административният орган игнорирал изложените факти, че причините да напусне С. са свързани с наличието на заплахата за живота, сигурността и свободата му. Възражава срещу заключението, че не е имал лични проблеми, свързани с неговата принадлежност към кюрдския етнос, които да обосновават риск от евентуално преследване при завръщането му в С.. Счита още, че административният орган е допуснал и фактическа грешка при описанието на бежанската история, което е довело до неправилна преценка на личната му ситуация и произтичащите от нея рискове. Излага, че административният орган е игнорирал ключовия факт, че кюрдското население в района е било жертва както на нападения от страна на И., така и на турски военни действия. Североизточната част на С. е била обект на бомбардировки, а кюрдите там често са подлагани на репресии. В условия на евентуалност счита, че ако административният орган е приел, че не са налице предпоставките по чл. 8 от ЗУБ за предоставяне на закрила чрез статут на бежанец, то същият - с оглед на заявленията и най-вече на актуалната към момента на

постановяване на решението обстановка в С. - е следвало да приеме, че са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1 от ЗУБ във връзка с чл. 2 и чл. 3 от Европейската конвенция за правата на човека и основните свободи. Счита, че евентуално връщането му в страната му на произход би било в нарушение на забраната по чл. 4, ал. 3 от ЗУБ, съгласно която същият не може да бъде върнат в страна, където има опасност да бъде изложен на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне. Същите обстоятелства биха представлявали нарушение и на абсолютната забрана по чл. 3 от ЕКПЧ. Подходът на административния орган противоречи на методологията на Европейската комисия за подпомагане в областта на убежището, която изисква цялостен подход при преценката на основанията за предоставяне на статут. Твърди, че административният орган неправилно тълкува и прилага нормата на чл. 9 от ЗУБ, който представлява транспониране на чл. 15. буква "в" от Директива 2004/83/ЕО. Видно от самия диспозитив на чл. 15, буква "в", става въпрос не за насилие, насочено спрямо личността на търсещия закрила, а за заплахата за личността поради ситуация на безогледно насилие. Позовава се на решението от 17.02.2009г. на Съда в Л. по дело № С-465/07.

В съдебно заседание жалбоподателят Д. К. Мам, чрез адв. Д. И. И. - А. – редовно уведомен се, представлява от адв. А.. Адвокат А. иска съдът да уважи жалбата и отмени решението като незаконосъобразно, предвид подробно, изложените в жалбата доводи. Счита, че процесното решение е постановено при съществени нарушения на административно-производствените правила. Претендир разноси, за което представя списък. Моли за срок за писмени бележки.

Ответникът ПРЕДСЕДАТЕЛЯТ НА ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ЗА БЕЖАНЦИТЕ ПРИ МС–редовно уведомен, се представлява от юрк. К.. Юрисконсулт К. иска съдът да отхвърли така подадената жалба и потвърди решението като постановено при изяснена фактическа обстановка. В хода на административното производство не са допуснати административно-производствени нарушения и правилно е приложен материалния закон. Счита, че не са налице законовите предпоставки за предоставяне на международна закрила на чужденеца. Моли съдът да потвърди решението като правилно и законосъобразно.

СГП моли жалбата да бъде оставена без уважение.

Административен Съд С. – град, I-во отделение, 54 състав, след като взе предвид наведените в жалбата доводи, и се запозна със приетите по делото писмени доказателства, намира за установено, от фактическа страна, следното:

Между страните не се спори, че жалбоподателят е подал молба за предоставяне на международна закрила до председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ-МС), подадена от жалбоподателя на 17.03.2025г. В регистрационния лист е отразено, че оспорваният е [дата на раждане] в [населено място], С., гражданин на С., кюрд по народност, вероизповедание: мюсюлманин - сунит, семейно положение – неженен. Личните данни на чуждия гражданин са установени въз основа на представена карта за самоличност в оригинал.

В интервюто за установяване на самоличността, националността и маршрута на пътуване, жалбоподателят твърди, че напуснал С. на 14.11.2024г. за Т. нелегално, където останал за около пет дни, след което преминал българската граница нелегално с трафикант през граничното заграждане на 19.11.2024г. Декларира, че това е първата му молба за закрила в страната и че не е подавал такава в друга държава.

Чужденецът посочва, че в неговия район положението е много лошо. Свободната армия и кюрдските сили се сражават, като последните владеят района. Не може да живее там, защото или трябва да носи оръжие или няма да може да живее там. Чуждият гражданин мотивира молбата си за международна закрила с войната и нежеланието си да се сражава за редовната сирийска армия в държавата му на произход.

Д. К. Мам разказва, че е роден и живял в [населено място], С.. Заявява, че няма образование, защото семейството му е било много бедно и се е наложило на десетгодишна възраст да започне работа във фризьорския салон на тяхната улица. Съобщава, че през 2019 г. е търсен за служба в сирийската редовна армия и че не е женен. Твърди, че районът на града му се контролира от кюрдските сили, които се сражават с групировката „Свободна армия“. Посочва, че не може да се върне да живее там защото ще бъде мобилизиран против волята му.

Изтъква, че с брат си са работили като фризьори и че парите, които са изкарвали не са стигали, за да издържат родителите и двете си сестри, затова през 2020 г. той е взел заем и е заминал да работи в К., И.. Обяснява, че е останал в С. защото не е имало достатъчно средства да замине и той и че е продал семейната земя за да напусне през 2024 г. Добавя, че не е пожелал да отиде при брат си в К. и че баща му го е насочил към Република Б.. Допълва, че заплатата на брат му е много ниска и поради тази причина му е трудно да се издържа в К. и не може да помага на роднините си в С..

По време на интервюто жалбоподателят заявява, че не е имал лични проблеми, основани на етническата му принадлежност и религиозните му възгледи в държавата му по произход. Разказва, че не е задържан и арестуван, нито е бил осъден и осъждан в С.. Посочва, че не е членувал в политически партии и организации, нито във въоръжени групировки и религиозни общности и секти. Добавя, че не е заплашван и че не му е оказвано психическо и физическо насилие в държавата му на произход. Споделя, че родителите му и двете му сестри нямат никакви проблеми в С. и че чакат да започне работа в Република Б. за да им помага финансово, защото в момента никой не им дава средства.

В хода на административното производство е приета справка от ДАНС с рег. № МД – 02-77 от 03.02.2025 г. В справката е посочено, че на основание чл. 41, ал. 1, т. 1 от ЗДАНС, не са налице основания да се откаже да се предостави закрила в Република Б. на Д. К. Мам, в случай че отговаря на условията по ЗУБ.

За преценката на основателността на подадената молба за международна закрила са изготвени справки на дирекция „Международна дейност“ в ДАБ при МС за изясняване на актуалната обществено-политическа обстановка в С. и Т..

С обжалваното в настоящото производство решение на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут, на основание чл.75, ал.1, т.2 и т.4, във връзка с чл.8 и чл.9 от ЗУБ. Административният орган е приел, че: не са налице материално-правните предпоставки за предоставяне на статут на бежанец на кандидата, тъй като той не е аргументирал наличието на основателни опасения от преследване по изброените в чл.8, ал.1 от ЗУБ причини: раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, поради което не са налице субективният и обективният елемент за прилагане на цитираната правна норма. Изложени са доводи за липса на основания за предоставяне на хуманитарен статут по смисъла на чл.9 от ЗУБ, тъй като жалбоподателят не прави твърдения за „смъртно наказание“ или „екзекуция“, а предвид установената фактическа обстановка се приема, че той не е бил принуден да напусне страната по произход поради реална опасност от изтезание, нечовешко или унижително отнасяне или наказание.

По делото е изготвена съдебно-аудиотехническа експертиза, от която става ясно, че Протоколът от интервюто пресъздава коректно разговора. В протокола липсват встъпителните, откриващи реплики на интервюиращия и някои от уточняващите въпроси. Променен е словоредът в някои от въпросите и реда, в който са зададени някои от въпросите. Отговорите на интервюиращия са предадени коректно.

Изследваният аудио файл с наименование “250110_001.tr3” има размер 46.9 МВ. Използвания аудио формат е М. А.. Бит рейтът (bit rate) е 192 kb/s. Звукът е двуканален (стерео). Продължителността на записа е 00:34:07 (тридесет и четири минути и седем секунди).

Изследваният аудио файл представлява цифров презапис-експорт от оригиналния файл, който най-вероятно е записан в паметта на цифровия рекордер, с който е записан.

Следните индикатори се считат за основни признаци за автентичност на аудио запис:

Запазване на аудио компонента по време на съхранението на записа и при последващото му възпроизвеждане.

Непрекъснатост на записа през цялото му времетраене.

Яснотата на записа, тоест достатъчно ниво на качество на запис, което позволява уникално да бъдат идентифицирани гласовете, записани върху него.

Пълнотата на аудио записа е липсата на фрагменти от записа, при които има значителна загуба на звуков компонент.

На базата на описаните по-горе основни признаци, не се установяват следи от манипулация /намеса върху записаната информация/.

Експертизата е оспорена от процесуалния представител на жалбоподателя в частта по въпрос № 2 като непълно и необосновано, защото транскрипцията разкривала съществени несъответствия, които не са анализирани от вещото лице. Между възпроизведения от звукозаписа текст в експертизата и представения по делото протокол от интервюто съществувало значително несъответствие и се иска съдът да не кредитира представения по делото протокол от интервюто, доколкото същият не съответствал на съдържанието на звукозаписа.

По делото е предоставена административната преписка.

Административен Съд С. – град, I отделение, 54 състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

По допустимостта на жалбата:

Жалбата е подадена от надлежна страна, която е адресат на оспорения административен акт, с право и интерес от оспорването, в срока по чл. 84, ал. 3 от ЗУБ, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

При извършената служебна проверка на законосъобразността на оспореното решение (чл. 168, ал. 1 от АПК), на основанията, посочени в чл. 146 АПК, съдът намира, че решението е издадено от компетентен орган по смисъла на чл. 48, ал. 1 от ЗУБ.

При издаването на акта е спазена предвидената в закона писмена форма, не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и на материалния закон. В процедурата не са нарушени чл. 75, ал. 2, изр. 1 от ЗУБ, както и материалноправната разпоредба на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. От приетите и неоспорени по делото доказателства безспорно се установи, че чужденецът е информиран писмено, на разбираем за него език за реда, по който ще се проведе производството по предоставяне на международна закрила, за неговите права и задължения, респективно за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци /чл. 58, ал. 8 от ЗУБ/.

Своевременно и по надлежния ред е информиран за датата на провеждане на интервю, като му е представена възможност да изложи своята бежанска история и да ангажира доказателства в подкрепа на своите твърдения на заявления от него език, като за тази цел му е бил осигурен преводач. От представения с административната преписка протокол от проведено интервю се установи, че то е проведено на заявления от чужденеца език, като той изрично е удостоверил с

подписа си, че няма възражения и допълнения. С оглед нормата на чл. 73 от ЗУБ молбата за предоставяне на международна закрила е разгледана индивидуално, като на молителя е предоставена възможност да изложи всички свои доводи свободно и добросъвестно, той не е бил ограничен да посочи и евентуално да представи доказателства в подкрепа на своите твърдения.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Правилен и законосъобразен е изводът на административния орган за липсата на материалноправни предпоставки в процесната хипотеза за прилагане на чл. 8 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Разпоредбата изисква наличие на основателни опасения от преследване на чужденеца в държавата му по произход, основани на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Според дефиницията, дадена с нормата на чл. 8, ал. 4 от ЗУБ, „преследване“ е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните му права, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост. Достатъчно е органът или организацията, осъществяваща преследването, да смята, че чужденецът има такава принадлежност. Субекти, извършващи преследване, могат да бъдат: държавата и партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия. Също така недържавни субекти, ако може да бъде доказано, че държавата или партии или организации, контролиращи значителна част от нейната територия, включително международни организации, не могат или не искат да предоставят закрила срещу преследването. Действията на преследване могат да бъдат: физическо или психическо насилие; правни, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни сами по себе си или се прилагат по дискриминационен начин; наказателно преследване или наказания, които са непропорционални или дискриминационни; отказ на съдебна защита, който се изразява в непропорционално или дискриминационно наказание; наказателно преследване или наказания за отказ да бъде отбита военна служба в случай на военни действия, когато военната служба би предполагала извършването на престъпление или на деяние по чл. 12, ал. 1, т. 1 - 3; действия, насочени срещу лицата по причина на техния пол или срещу деца.

При проведеното интервю, молителят изрично е заявил, че не е бил обект на преследване от страна на държавата, политически партии или организации или недържавни субекти, не е имал проблеми, свързани с религиозната и етническата му принадлежност, политически убеждения или принадлежност към определена социална група. От жалбоподателя в хода на проведеното интервю не са съобщени събития, които да са настъпили след като е напуснал държавата си по произход, или пък извършвани от него действия/дейности, след заминаването му, израз или продължение на убеждения и ориентация, изразявани в държавата му по произход, които да пораждат у него опасения от преследване при завръщане, респективно да сочат на нужда от международна закрила. Следователно правилни са изводите на административния орган, че спрямо молителя не са налице предпоставките по чл. 8, ал. 1 и чл. 8, ал. 2 – 5 от ЗУБ. Правилно е прието, че не следва да бъдат обсъждани и предпоставките за предоставяне на статут по чл. 8, ал. 9 от ЗУБ, предвид че от страна на чужденеца не е заявено член на семейството му да има предоставен статут на бежанец в Република Б..

Предвид събраните по делото доказателства не се доказва наличие на преследване или основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическото му мнение и/или убеждение. В тази връзка правилни са изводите за липса на законите

предпоставки за предоставяне на статут на бежанец, предвидени в чл. 8 от ЗУБ.

Материалноправните предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут са установени в нормата на чл. 9, ал. 1 от ЗУБ. Според чл. 9, ал. 1 от ЗУБ хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: смъртно наказание или екзекуция, или изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, или тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице, поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Правилно административният орган е приел, че няма основания да се приеме, че жалбоподателят е напуснал С. поради реална опасност от смъртно наказание или екзекуция – обстоятелства, визирани в чл. 9, ал. 1, т. 1 от ЗУБ. Срещу него не са били предприети такива действия от официалните власти или от конкретна групировка, която държавата не е в състояние да контролира.

Твърдения за обстоятелства от характера на тези по чл. 9, ал. 1, т. 2 - изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, молителят не е направил.

В решението са разгледани и обстоятелствата по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, съгласно която хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ е изцяло в синхрон с чл. 15, б. „в“ от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. /отм. с Директива 95/2011/ЕО/ относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци и като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила.

В разпоредбата на чл. 75, ал. 2, изр. 1 от ЗУБ е предвидено, че при произнасяне по молбата за статут се преценяват всички относими факти, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с трети държави. Това изискване е изпълнено, тъй като административният орган е извършил преценка на всички факти и обстоятелства, свързани с държавата по произход на лицето, търсецо закрила, конкретно предоставяне на хуманитарен статут. Съгласно общото правило на чл. 35 от АПК, решението е издадено при изясняване на обстоятелствата от фактическа страна. Датата, към която следва да се преценява ситуацията в държавата на произход по отношение наличието на обстоятелствата по чл. 9, ал. 1 ЗУБ е датата, когато съдът се произнася по случая. В тази връзка, съдът изиска актуална справка за ситуацията в С., която съобрази при постановяване на настоящето съдебно решение, както и настъпилите по-късно събития на територията на страната по произход.

С оглед на това е представена Справка вх. № МД-12-643/09.12.25 г.

На 3 септември 2025 г. сирийското Министерство на правосъдието обявило, че вече е отменило няколко милиона забрани за пътуване срещу сирийски граждани, регистрирани в системата за търсене. Повечето от забраните се смятали за издадени през последните 14 години и били свързани предимно с политически изявления срещу бившето правителство на Б. А.. Обработката на останалите досиета щели да продължат,

като пътуващите няма да бъдат арестувани при пристигането си в С., а само ще бъдат информирани за текущия си правен статус, освен ако няма активни съдебни производства от страна на прокуратурата. Според други съобщения, засегнатите сирийци на летищата и граничните пунктове засега щели да бъдат възпрепятствани да продължат пътуването си и ще бъдат помолени да се явят незабавно пред съответните органи, за да се изясни правният им статус.

За първи път от 14 години насам С. отново легално изнасяла суров петрол и около 600 000 барела петрол са напуснали пристанището Т. на 1 септември 2025 г. Според служител на Министерството на енергетиката, петролът е продаден на компанията В Serve Е.. Петролът бил добиван от няколко сирийски нефтени находища, но не са предоставени допълнителни подробности, а повечето от нефтените находища на страната се намирили в Североизточна С., т.е. в райони, контролирани предимно от кюрдските власти. През февруари 2025 г. кюрдските власти започнали да доставят петрол на преходното правителство, но впоследствие отношенията между страните се влошили, особено през последните седмици.

До началото на конфликта С. изнасяла около 380 000 барела петрол на ден, но в хода на военните действия производството било силно ограничено, контролът върху нефтените находища се сменял няколко пъти, а санкциите на САЩ и Европа затруднили законния износ. На 25 август 2025 г. Министерството на финансите на САЩ официално премахнало С. от санкционните разпоредби на Кодекса на федералните разпоредби и оттогава международната търговия на страната била възобновена. На 5 септември 2025г., в присъствието на президента А. ал Ш., бил създаден Сирийски фонд за развитие. Фондът, финансиран главно от дарения от частния сектор и сирийски граждани в С. и в чужбина, бил предназначен за подкрепа на възстановяването и създаването на работни места.

Само един час след началото даренията надхвърлили 60 милиона щатски долара, а министърът на извънредните ситуации, Р. ал С., заявил, че фондът ще се съсредоточи върху регионите, най-засегнати от конфликта, по-специално И., Алено, Д. ал Зор, Х. и Провинция Д. (R. D.).

В бюлетин на Върховния комисариат за бежанците на ООН (ВКБООН) от 8 ноември 2025 г. се посочва, че общият брой на завърналите се в С. лица от 8 декември 2024 г. насам достига 1 208 802 души. Повечето завръщащи се пристигали от Т., както и от Л. и Й., с по-малък брой от И., Е. и други страни от региона. Завръщането на вътрешно разселените лица също продължавало, като общият брой на завърналите се вътрешно разселени лица достигнал 1 900 000 души, над 1 000 000 от които са напуснали места за настаняване на вътрешно разселени лица, главно в С. и Североизточна С.. Общо около седем милиона души остават разселени на територията на С..

В. комисариат за бежанците на ООН (ВКБООН) продължава да подкрепя завръщането на сирийските бежанци в техните райони на произход. На граничния контролно-пропускателен пункт "Д." 191 семейства (общо 978 души) получават транспортна и логистична подкрепа до различни дестинации, включително Х., Х., И., А., Р., Провинция Д. и Д.. Освен това, ВКБООН и Световната програма за прехрана (WFP) раздават готови за консумация хранителни кошници и високоенергийни бисквити на 736-ма завърнали се бежанци на транзитните автогари в И. и А., докато Фондът на ООН за населението (U.) и ВКБООН предоставят хигиенни комплекти на над 338 жени и момичета, завръщащи се по домовете си.

На 6 ноември 2025 г. 400 бежанци се завърнали от Л. през граничния пункт J. Y. по съвместната програма, координирана от ВКБООН - С., ВКБООН и Международната организация по миграция - Л. (ЮМ Л.), както и Генералната администрация за сухопътни и морски пристанища на С.. Върналите се получили транспортна подкрепа, хуманитарни помощи, психосоциална помощ и правна помощ. От началото на 2025 г. над 24 500 завърнали се бежанци са получили подкрепа на ключови гранични пунктове с Т. и Л.. ВКБООН и партньорите му продължават да следят ситуацията им след завръщането чрез мониторинг и посещения по домовете, както и насочване на нуждаещите се към наличните услуги, включително в подкрепяните от ВКБООН обществени центрове в районите на завръщане. За да отговори на най-належащите потребности на завърналите се бежанци, ВКБООН продължава разпределянето на своята финансова помощ за връщане и реинтеграция в С., като до момента достига до над 45 000 завърнали се по домовете си лица.

В областта на препитанието, 2170 семейства получавали парична помощ за подкрепа на дейности, генериращи доходи. Продължавали възстановителните дейности по пет инфраструктурни проекта, свързани с препитанието, включително четири центъра за професионално обучение и училища в А. и Х. и един обществен пазар в Л.. Очаквало се всички проекти да бъдат завършени и да функционират до края на 2025 година, допринасяйки за местното икономическо възстановяване и устойчивост.

Както и през предходните седмици, доброволните връщания на сирийци от Т. продължавали в провинциите и през седем гранични пункта: "Д."/"Б. ал Хава", "Я.'7"К.", "О."/"Б. ал Салама", "К."/"Д." и "А."/"Тел А.", както и "З."/"Д." и "Ч.'7"Ал Рай", които са отворени отново за проекта V.. Понастоящем ВКБООН наблюдава връщанията на 395 000 сирийци в 23 офиса на Провинциалната дирекция "Управление на миграцията" (P. D. of M. M., P.) в 22 турски провинции и на шест гранични пункта в югоизточната част на страната. ВКБООН присъства и на летищата "И." и "С. Г." в И., както и на летище "Е." в А.. Доброволните връщания от центровете за временно настаняване "А. С." и "М." също се наблюдават ad hoc, когато турските власти поканят представители на ВКБООН.

Основните причини за завръщане на сирийците оставали непроменени с течение на времето, като най-често посочваните са политическите развития, подобрената сигурност и събирането на семействата. Други причини включват носталгия, трудности при достъпа до жилище, възстановяване на собствеността, ограничена хуманитарна помощ и необходимост от работа. Повечето завърнали се лица се насочват към провинции в С. С., като А., И., Д. и Х. са сред най-честите дестинации. Що се отнася до настаняването, някои от завърналите се лица притежават домовете си или имат имущество, принадлежащо на близки роднини. Много от тези лица съобщават, че къщите им са в добро състояние, други посочват частични повреди или разрушения, а значителна част заявяват, че разполагат с валидни документи, доказващи собствеността. Малка част от завърналите се лица нямат никакви документи, издадени от С., а сред хората, които имат документи, най-често срещани са националните лични карти, семейните книжки и паспортите. Ражданията и смъртните случаи в Т. като цяло са добре документирани, но процентите на документиране на бракове и разводи са по-ниски.

Демографският профил на завърналите се лица показва балансирано разпределение по пол, с много деца и възрастни в трудоспособна възраст и малък дял възрастни хора. Наблюдава се забележимо увеличение на завръщащите се през лятото деца в училищна възраст, свързано с училищната ваканция в Т. и подготовката за учебната година в С..

Темпът на завръщане се забавя от началото на септември, повлиян от началото на учебната година и правителствена нота, изискваща държавните служители да възобновят работата си. Сезонни фактори, като например приближаващата зима, също може да повлияят на решенията за завръщане. Преди да напуснат Т., много от завърналите се лица са или безработни, или трудово заети в неформални сектори като строителство, селско стопанство или търговия, В С. повечето очакват първоначално да разчитат на семейна подкрепа или неформален труд, като някои планират да • се занимават със самостоятелна заетост. Близко една трета от завърналите се семейства съобщават, че поне един техен представител е посещавал училище в Т., често с официални документи за образованието си.

Информацията относно международната помощ и подкрепа, която получава С..

Според информацията на Европейската комисия (ЕК), Европейският съюз обявява ангажимент за осигуряване на близо 2,5 милиарда евро за подкрепа на С. за годините 2025 г. и 2026 г. В ясна демонстрация на продължаващата подкрепа от страна на ЕС, председателят на ЕК обявява, че Съюзът ще отдели близо 2,5 милиарда евро за 2025 г. и 2025 г. за подпомагане на процеса на преход в С. и социално-икономическото възстановяване на страната, като същевременно ще отгвори на неотложните хуманитарни потребности както в С., така и в приемащите общности в Й., Л., И. и Т.. За 2025 г. ЕС увеличава ангажимента* поет на осмата конференция в Б., от 560 милиона евро на 720,5 милиона евро в подкрепа на населението в С., както и на сирийските бежанци и уязвимите приемащи общности в Л., Й. и И.. ЕС също така отпуска 600 милиона евро за 2026 г. за посочените страни, а в допълнение поема допълнителен ангажимент за предоставяне на около- 1,1, милиарда евро за подпомагане на сирийските бежанци и уязвими групи в Т..

Според публикацията на R., през април 2025 г. са проведени срещи между представители на Международния валутен фонд (М.) и Световната банка, на които участват и официални представители на Организацията на обединените нации. Тези срещи са насочени към определяне на мерки за възстановяване на помощта към С., като участниците обсъждат възможности за предоставяне на кредити, грантове и техническа помощ. Източникът-подчертава, че мерките ще сд на стойност 1,3 милиарда долара в рамките на три години и целят да' улеснят повторното включване на С. в международната финансова система, като по този начин се отваря път за бъдещо обновление на ключови институции и сектори.

Според информацията на AP-N., С. А. и Държавата Катар постигат предварително споразумение относно поемането на част от външния дълг на С. към Световната банка.. Според източниците, размерът -на дълга възлиза на около 15 милиона Долара, като този механизъм за, уредба на дълговите задължения се разглежда като важна предпоставка за възобновяване на оперативната подкрепа от .страна на Световната банка.

Тази мярка цели да улесни достъпа на страната до необходимата техническа и финансова помощ, насочена към стабилизиране на критични сектори в националната икономика.

Според информацията на R., през май 2025 г., президентът на С. американски щати, Д. Т., обявява премахване на санкциите срещу С.. Тази инициатива е насочена към премахване на икономическите ограничения, наложени върху страната повече от десетилетие, като целта е да се подобрят условията за международна търговия, инвестиции и общ икономически обмен.

В периода 18-26 юни 2025 г. ВКБООН предоставя транспортна помощ на 321 семейства (699 души), завърнали се в С. през ключови гранично-пропускателни пунктове, включително "Б. ал Хава", "Б. ал Салама" и "Д.". ВКБООН и партньорите предоставят комплекти с основни хуманитарни материали (С. R. I., CRI) на 3101 семейства (16 099 души), по-голямата част от които, или 15 238 души, са новопристигнали бежанци и завърнали се вътрешно разселени лица. В допълнение, през седмицата 18-26 юни 2025 г. 998 семейства (4184 души) получават парична помощ за завръщане и реинтеграция, е което общият брой на семействата, получили подобна помощ към 24 юни, достига 1737 семейства (7194 души). Между 18 и 24 юни 2025 г. ВКБООН продължава да улеснява доброволното, безопасно и достойно завръщане на сирийски граждани в техните родни райони, предоставяйки транспортна помощ на ключови гранично-пропускателни пунктове, включително "Б. ал Хава", "Б. ал Салама" и "Д.". Комисариатът осигурява ефективна координация на границите, наблюдава отблизо процеса на връщане и събира важни данни, за да позволи своевременно проследяване чрез услуги, базирани в общността. Чрез широкообхватни си усилия за мониторинг на закрилата, през периода 18-26 юни ВКБООН достига 259 домакинства, с което общият брой на домакинствата, успешно попълнили въпросниците, става 25 941. В допълнение, на територията на С. са проведени над 1984 интервюта, предоставящи ключова информация.

В изявление от 17 ноември 2025 г. М. валутен фонд (М.) обявява интензивния си ангажимент за възстановяване на сирийската икономика. Служители на М. вече са посещавали Д., но не са предложили пряка финансова помощ. Според изявлението, средата за потребление и инвестиции се подобрява при новото правителство и страната постепенно се рсинтегрира в регионалната и световната икономика, тъй като международните санкции са отменени, а повече от милион бежанци вече са се завърнали в С..

Подлежат ли на наказание лицата, неявилияте се за отбиване на редовна военна служба и имат ли възможност лицата, които не са се явя г на военна служба, по тяхно желание да бъдат освободени от същата?

През м.януари 2025 г. бунтовническите военни командири назначават А. ал Ш. за президент за преходния период, отменят конституцията от ерата на Б. А., приета и действаща от 2012 г. и разпускат парламента, армията и службите за сигурност на бившия режим.

През февруари 2025 г. няколко източника съобщават, че президентът на сирийското временно правителство А. ал Ш. е обявил, че премахва задължителната военна служба и вместо това разчита на доброволно набиране на войници. В началото на февруари 2025 г. е съобщено, че според Ал Ш. хиляди доброволци ще се присъединят към новата армия. Според онлайн придружаващ текст към видео репортаж на шведската телевизионна програма Svt nyheter от януари 2025 г., "Х. Т. ал Ш." (HTS) започва интензивно набиране на служители за полицията и за военните структури.

В статия на арабски език без дата Шведският център за информация (SCI) се позовава на гореспоменатото видео. Според статията на SCI, войниците, подофицерите и офицерите се набират чрез интензивни програми, които се отклоняват от традиционните академични стандарти и правила за обучение. Този процес има за цел да ускори обучението на военни и на служители па силите за сигурност, за да отговори на потребностите на новата държава.

В статия от края на февруари 2025 г. сирийската телевизия съобщава за слухове,

съгласно които преходните власти в провинциите Т. и Л. са призовавали и са наемали мъже за военна служба. Страници във Ф., предполагаемо управлявани от близки до правителството на А. медийни професионалисти съобщават, че силите за сигурност са поставили контролно-пропускателни пунктове в градовете Д., Б. и К. и са арестували хора с карти за уреждане на статуса (В. Т.). Официални източници в провинция Т. цитират ръководителя на отдела за набиране на персонал в [населено място], който категорично отрича тези слухове. Същият източник заявява, че военната служба в С. вече е доброволна и призовава за търсене на информация от официални източници.

Преходната администрация в С. премахва задължителната наборна военна служба, освен в ситуации на национално извънредно положение. Според различни източници, сирийската армия ще се превърне в армия от доброволци, в която населението ще бъде насърчавано да участва, с цел осигуряване на границите на страната. Все пак остава възможно провеждане на потенциална кампания за наборна служба в случай на национално извънредно положение.

Макар че няма източници, съобщаващи за наборна военна служба, изисквана от Преходната администрация, трябва да се отбележи, че самата наборна служба е легитимно право на държавата и като цяло не би отговаряла на изискванията на член 9 от Директива 2011/95/ЕС.

В началото на юни 2025 г. сирийски военни представители заявяват, че Министерството на отбраната е набрало 100 000 от планираните 200 000 доброволци, които да се присъединят към новата сирийска армия. Според съобщенията, новата армия се състои главно от членове на "Х. Т. ал Ш." (HTS) и други съюзнически въоръжени групировки, а не от наборници без военен опит.

Обстоятелството, че е налице промяна в управлението на страната не води до друг извод, различен от този на решаващия орган, постановил оспореното в настоящото производство решение.

Съдът, предвид изложеното, тъй като няма основания да се предполага, че ще бъде преследван на основанията по чл. 8 от ЗУБ, в това число и изтъкнатите подробно в жалбата по чл. 8, ал. 5 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец, нито са налице основания по чл. 9 от ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут, то оспореното решение е правилно като краен резултат и при изменената обстановка в С.. Същото е законосъобразно на всички основания по чл. 146 от АПК - като издадено от компетентен орган - председателят на ДАБ като орган, който единствен според законодателството на Република Б., конкретно ЗУБ има правомощия да предоставя, да отказва и да отнема международна закрила - статут на бежанец и хуманитарен статут на основанията по чл. 8 и чл.9 от ЗУБ. Издадено е след проведена процедура по молбата за закрила при спазване на всички изисквания - регистрация на молителя, запознаването му с правата и задълженията му чрез връчване на указания на разбираем за него език и провеждане на лично интервю с участието на преводач. В рамките на производството молителят е имал възможност и се е възползвал да представи документи в подкрепа на твърденията си. Интервюто е проведено по начин, който е позволил да даде точни данни и да отстрани всяко съмнение за неточности или противоречия в изявленията си, предвид зададените въпроси. В рамките на производството органът е изискал и обсъдил в решението си подробно относимата информация за страната на произход на молителя, която действително е била актуална към датата на решението. Неотнормими са в тази връзка данни за спорадични актове на насилие, доколкото такива има почти навсякъде по света

и никое правителство не може да гарантира абсолютна сигурност и спокойствие на което и да е лице. Такива актове на насилие не обосновават различна квалификация на общата обстановка в С. във връзка с приложението на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ и предоставяне на хуманитарен статут. Доводите в жалбата за допуснати нарушения на процесуалните правила са изцяло неоснователни. Изводите по този въпрос в решението са правилни, те са валидни и към датата на постановяване на съдебното решение.

В заключение, доводите на жалбоподателят, че ситуацията в държавата по произход е не сигурна, съдът намира за необосновани. От изложената от чужденеца бежанската история се установява, че няма конкретни действия на преследване срещу него, не е имал проблем с официалните сирийски власти, няма реална опасност от тежки посегателства, не е бил принуден да напусне страната си на произход, поради опасност от налагане на наказание – екзекуция, изтезания или нечовешко и унижително отношение. От обсъдените данни за ситуацията в С. може да се направи извод за значително подобрене на общественно-политическата обстановка. Това се потвърждава и от актуалната справка № МД-12-643/09.12.25 г.

Съдът кредитира заключението на вещото лице, защото то се подкрепя от останалия събран по делото доказателствен материал и не споделя тезата на процесуалния представител на жалбоподателя, относно оспорената част от експертизата по въпрос № 2, тъй като транскрипцията разкривала съществени несъответствия, които не са анализирани от вещото лице. Между възпроизведения от звукозаписа текст в експертизата и представения по делото протокол от интервюто не съществува несъответствие, защото въпросите са зададени по различен начин на интервюирания, през определен период от време, за да се разбере дали казва истината и в единия случай казва, че върху него е осъществено насилие, а в другия, че никой не го е притеснявал. Предвид това, съдът счита, че жалбоподателя е изградил защитна теза, с цел да създаде впечатление, че за него съществува опасност в държавата му по произход и не става въпрос за изписване на неверни данни в протокола от проведеното интервю.

Съдът не кредитира представените от процесуалния представител на жалбоподателя копия от общодостъпни източници, защото те не са официални документи и не става ясно дали са достоверни.

С оглед изложеното и като е приел, че не са налице основания за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорващия, административният орган е постановил правилно и законосъобразно решение. Жалбата се явява неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

Предвид изхода на спора и липсата на претенции за присъждане на разноски и по аргумент от чл. 81 ГПК, този въпрос съдът не обсъжда.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен Съд С. – град, I отделение, 54 състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Д. К. Мам, гражданин на С. ЛНЧ: [ЕГН], [дата на раждане] срещу решение № 1850 от 24.02.2025г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т.4, във връзка с чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ е отхвърлена молбата му за предоставяне на статут на

бежанец и хуманитарен статут.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния Административен Съд на Република Б..